

TURKEY RIGHTS MONITOR

Uitgave 48 | 17-23 mei 2021

WILLEKEURIGE DETENTIE EN ARRESTATIE

In de loop van de week hebben aanklagers de detentie van ten minste 309 mensen bevolen wegens vermeende banden met de Gülen-beweging. In oktober 2020 werd in een [advies](#) van de VN-werkgroep inzake willekeurige detentie (WGAD) gesteld dat het op grote schaal of systematisch opsluiten van personen die banden zouden hebben met de groep, kan neerkomen op misdaden tegen de menselijkheid. Solidarity with OTHERS heeft een gedetailleerde [database](#) samengesteld om de aan Gülen gelinkte massale detenties sinds een mislukte staatsgreep in juli 2016 te monitoren.

19 mei: De Vereniging van Advocaten voor de Vrijheid (ÖHD) [meldde](#) dat een gevangenis in Van politieke gevangenen die daarvoor in aanmerking komen, willekeurig hun voorwaardelijke vrijlating weigert. In de gesprekken die door de gevangenisadministratie worden gevoerd om te beslissen of voorwaardelijke vrijlating wordt toegekend, worden aan de gevangenen persoonlijke vragen gesteld over hun politieke ideologieën, onder meer of zij na hun vrijlating voor de HDP zullen blijven werken.

WILLEKEURIGE LEVENSBEROEVING

19 mei: Volgens een rapport van de Baran Tursun Foundation heeft de politie in de afgelopen 13 jaar in totaal 404 burgers [gedood](#), waaronder 92 kinderen.

GEDWONGEN VERDWIJNINGEN

Er is geen nieuws naar buiten gekomen over [Yusuf Bilge Tunç](#) en [Hüseyin Galip Küçüközyiğit](#), voormalige werknemers uit de publieke sector die tijdens de

noodtoestand van 2016-2018 bij decreet uit hun baan werden ontslagen en die respectievelijk op 6 augustus 2019 en 29 december 2020 als vermist werden opgegeven, in wat de laatste gevallen lijken te zijn in een reeks van vermoedelijke [gedwongen verdwijningen](#) van regeringscritici sinds 2016.

18 mei: De mensenrechtenvereniging (İHD) [zei](#) in een verklaring dat ten minste 1.388 mensen in de afgelopen 40 jaar het slachtoffer zijn geworden van gedwongen verdwijning in Turkije, waarbij de meeste gevallen plaatsvonden tussen 1980 en 2001.

VRIJHEID VAN VERGADERING

17 mei: De politie in İstanbul [hield](#) kort twee voormalige werknemers uit de publieke sector aan die een sit-in hielden om te protesteren tegen hun ontslag op staande voet uit hun baan in de nasleep van een mislukte staatsgreep in juli 2016.

17 mei: De politie in İstanbul [blokkeerde](#) een milieuprotest tegen de bouw van een steengroeve in het noordoosten van Turkije, waarbij 13 mensen kort werden vastgehouden.

18 mei: De politie in İstanbul [blokkeerde](#) een herdenkingsevenement gehouden door linkse activisten, waarbij 15 mensen werden vastgehouden.

18 mei: Het bureau van de gouverneur van Van [vaardigde](#) een verbod uit op alle openluchtbijeenkomsten voor een periode van 15 dagen. Via opeenvolgende verlengingen wordt het verbod sinds november 2016 van kracht gehouden.

19 mei: De politie in İstanbul [hield](#) zeven mensen aan over een linkse herdenkingsevenement.

19 mei: De politie in Batman [hield](#) muzikant Ethem Tüzer kort aan terwijl hij een eenpersoonsdemonstratie hield om de muzikanten te herdenken die zelfmoord pleegden vanwege financiële problemen tijdens de Covid-19 pandemie.

20 mei: De politie in Istanboel [blokkeerde](#) een socialistische demonstratie tegen de Israëliische luchtaanvallen op Gaza, en hield 15 mensen aan.

20 mei: De politie in Ankara [blokkeerde](#) een herdenkingsmanifestatie georganiseerd door linkse groeperingen, en hield 13 mensen aan.

20 mei: De politie in Şanlıurfa [hield](#) Emine Şenyaşar en Ferit Şenyaşar aan toen ze een sit-in protest hielden om gerechtigheid te eisen in de zaak van de moord op een familielid door mensen die dicht bij de regeringspartij staan.

23 mei: De politie [deed](#) een inval in de huizen van 10 mensen omdat ze de protesten op de Boğaziçi universiteit hadden bijgewoond, en hield een van hen korte tijd vast toen hij thuis werd aangetroffen.

23 mei: Het bureau van de gouverneur van Kırklareli [vaardigde](#) een verbod uit op alle openluchtbijeenkomsten voor een periode van 15 dagen. Het verbod kwam er naar aanleiding van talrijke milieuprotesten om de bouw van een steengroeve in een dorp te verhinderen.

VRIJHEID VAN MENINGSUITING EN MEDIA

17 mei: Uit een rapport van oppositieparlements lid Gamze Akkuş İlgezdi [blijkt](#) dat de toezichthouder voor de media, RTÜK, de afgelopen twee jaar een recordaantal strafmaatregelen heeft genomen tegen tv- en radiostations die tegen de regering zijn, sinds een presidentieel bestuursstelsel met minder controles in werking is getreden.

18 mei: Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens [oordeelde](#) dat Turkije de rechten heeft geschonden van twee journalisten die gevangen waren gezet omdat zij verslag hadden uitgebracht over de uitgelekte e-mails van de voormalige minister van Financiën.

18 mei: Een rechtbank in Diyarbakır [besloot](#) de toegang tot de nieuwswebsite Kızıl Bayrak te blokkeren.

19 mei: [Sümeyya Avcı](#), een lerares die na de coup poging van 2016 uit overheidsdienst was ontslagen, werd vastgezet nadat ze de regering bekritiseerde in een straatinterview dat veel aandacht trok op sociale media. Avcı werd de volgende dag vrijgelaten.

19 mei: Een rechtbank in Istanboel heeft [besloten](#) journalist Pınar Gayıp vrij te laten van zijn huisarrest. Gayıp stond al meer dan vijf maanden onder huisarrest op beschuldiging van banden met een linkse politieke partij.

20 mei: Maffiabaas Sedat Peker [bekent](#) betrokken te zijn geweest bij een aanslag in 2015 op de kantoren van het dagblad Hürriyet in opdracht van een wetgever van de regeringspartij AKP.

20 mei: Een rechtbank in Zonguldak [besloot](#) de toegang te blokkeren tot nieuwsberichten over de onthullingen van de beruchte gangster Sedat Peker over zijn banden met de plaatselijke burgemeester Selim Alan.

21 mei: President Recep Tayyip Erdoğan [brengt](#) wijzigingen aan in een verordening voor perskaarten voor 2018, in een tweede poging om het annuleren van kaarten gemakkelijker te maken.

21 mei: Een rechtbank in Ankara [besloot](#) de toegang te blokkeren tot de persoonlijke website van maffiabaas Sedat Peker, die belastende onthullingen heeft gedaan over hooggeplaatste Turkse ambtenaren, met een beroep op de nationale veiligheid en de openbare orde.

21 mei: Een rechtbank [sprak](#) journalist Melis Alphan vrij van beschuldiging van terrorisme. Alphan stond terecht vanwege een foto die ze op sociale media plaatste tijdens Newroz-vieringen in Diyarbakır in 2015.

21 mei: Een rechtbank in Diyarbakır heeft [besloten](#) de toegang te blokkeren tot een webadres dat wordt gebruikt door de pro-Koerdische website Jinnews, waarvoor eerder een toegangsverbod is opgelegd.

22 mei: De politie in Izmir heeft Tacettin Çolak, advocaat en leider van een linkse partij, korte tijd [vastgehouden](#) op beschuldiging van belediging van de president, wegens een spandoek dat aan het gebouw van zijn partij was opgehangen.

22 mei: De politie in Diyarbakır heeft een persoon [aangehouden](#) wegens berichten op sociale media over

een aanval op de militaire luchtmachtbasis van Diyarbakır.

22 mei: Het staatspersbureau Anadolu [ontsloeg](#) verslaggever Musab Turan nadat hij op een persconferentie vragen had gesteld over recente beschuldigingen dat minister van Binnenlandse Zaken Süleyman Soylu banden zou hebben met de maffia.

22 mei: De politie [deed](#) een inval in het kantoor van een nieuwswebsite die eigendom is van de journalisten Hadi Özişik en Süleyman Özişik, nadat zij het doelwit waren geworden van de minister van Binnenlandse Zaken.

23 mei: De aanklagers van Van [klagen](#) de zangers Fuat Ege en Rohat Aram aan wegens het verspreiden van terroristische propaganda, omdat zij tijdens de viering van Newroz in de stad een Koerdisch lied hebben gezongen.

MENSENRECHTENACTIVISTEN

21 mei: Een rechtbank in Istanboel heeft [beslist](#) zakenman en rechtenactivist Osman Kavala, die al drie en een half jaar wordt vastgehouden, achter de tralies te houden.

ONAFHANKELIJKHEID VAN JUSTITIE EN RECHTSSTAAT

20 mei: [Eyyüp Akbulut](#), een aanklager uit Şanlıurfa die op sociale media aankondigde dat hij een onderzoek was gestart naar circulaire van het ministerie van Binnenlandse Zaken over maatregelen tegen het coronavirus die volgens hem onwettig zijn, is door het College van rechters en openbare aanklagers (HSK) geschorst.

KOERDISCHE MINDERHEID

18 mei: De politie in Mardin [deed](#) huiszoekingen in drie districten en hield 14 mensen aan, waaronder voormalige en huidige HDP-bestuurders.

18 mei: Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens heeft Turkije [veroordeeld](#) tot het betalen van een schadevergoeding aan de voetbalclub Amedspor uit Diyarbakır en haar voormalige speler Deniz Naki. Het Hof verklaarde dat Naki's recht op vrijheid van gedachte en meningsuiting en zijn recht op een eerlijk proces waren geschonden.

19 mei: De Vereniging van Advocaten voor de Vrijheid (ÖHD) [meldde](#) dat een gevangenis in Van politieke gevangenen die daarvoor in aanmerking komen, willekeurig hun voorwaardelijke vrijlating weigert. In de gesprekken die door de gevangenisadministratie worden gevoerd om te beslissen of voorwaardelijke vrijlating wordt toegekend, worden aan de gevangenen persoonlijke vragen gesteld over hun politieke ideologieën, onder meer of zij na hun vrijlating voor de HDP zullen blijven werken.

21 mei: Twee Koerdische mannen [werden](#) door Turkse veiligheidstroepen neergeschoten en ernstig gewond toen zij vanuit Irak de grens met Turkije probeerden over te steken.

21 mei: Een rechtbank [spreekt](#) journalist Melis Alphan vrij van beschuldiging van terrorisme. Alphan stond terecht vanwege een foto die ze op sociale media plaatste tijdens Newroz-vieringen in Diyarbakır in 2015.

22 mei: De politie in Şırnak heeft voormalig HDP-districtsbestuurder Bengin Karaviş kort [vastgehouden](#).

23 mei: De politie in Istanboel heeft zes mensen [aangehouden](#), onder wie een voormalig districtsbestuurder van de HDP.

23 mei: De politie heeft in drie provincies 20 mensen [aangehouden](#), onder wie leden en leidinggevenden van de HDP, in het kader van een onderzoek in Adana.

23 mei: Aanklagers in Van hebben de zangers Fuat Ege en Rohat Aram [aangeklaagd](#) wegens het verspreiden van terroristische propaganda, omdat zij tijdens de viering van Newroz in de stad een Koerdisch lied hadden gezongen.

MISHANDELING VAN BURGERS IN HET BUITENLAND

19 mei: De vrouw van leraar Selahattin Gülen heeft een video [vrijgegeven](#), waarin zij beweert dat haar man op 3 mei door agenten van de Turkse regering in Kenia is ontvoerd, omdat hij een familielid is van de in de VS gevestigde prediker Fethullah Gülen.

21 mei: Een Kosovaarse rechtbank heeft de inbeschuldigingstelling [aanvaard](#) van drie ambtenaren die betrokken waren bij de illegale uitzetting van zes Turkse leraren naar Turkije in maart 2018. De leraren

werden door de Turkse autoriteiten gezocht vanwege hun vermeende banden met de Gülen-beweging.

ANDERE MINDERHEDEN

17 mei: Een groep onbekenden [viel](#) een Syrische grotkerk in de zuidoostelijke provincie Şırnak aan en vernielde daarbij een aantal christelijke voorwerpen.

17 mei: Turkije staat op de 48e plaats van 49 landen wat de mensenrechten van LGBT-mensen betreft, volgens de [2021 Rainbow Europe Map](#), gepubliceerd door de International Lesbian, Gay, Bisexual Trans and Intersex Association (ILGA).

21 mei: Een moefiti in Düzce [richtte](#) zich in zijn vrijdagpreek tegen de Joodse gemeenschap en mensen met een migratieachtergrond uit Thessaloniki.

OMSTANDIGHEDEN IN DE GEVANGENIS

17 mei: [Şeref Vatansever](#), een leraar die gevangen zat wegens vermeende banden met de Gülen-beweging, is overleden aan Covid-19 nadat hij de ziekte had opgelopen in een gevangenis in Kocaeli.

19 mei: Tien NGO's [drongen](#) bij het ministerie van Justitie aan op een update over de verspreiding van de Covid-19 pandemie in de Turkse gevangenissen, erop wijzend dat er al maanden geen gegevens zijn vrijgegeven over de uitbraak achter de tralies.

22 mei: Een gevangenisbestuur in Diyarbakır [weigerde](#) behandeling aan gevangene Emine Erol, ondanks haar ernstige ziekte als gevolg van Covid-19 die zij achter de tralies had opgelopen.

22 mei: Nieuwe rapporten [wijzen](#) op een criminele nalatigheid van de autoriteiten in het geval van de academicus Halil Şimşek, die in een gevangenis in Çanakkale is overleden nadat hij achter de tralies Covid-19 had opgelopen.

FOLTERING EN MISHANDELING

18 mei: Het Turkey Human Rights Accountability Project (TUHRAP), een in het Verenigd Koninkrijk gevestigde rechtengroep, heeft aanvragen [ingediend](#) betreffende zes Turkse functionarissen die betrokken waren bij vermeende gevallen van foltering als onderwerpen voor sancties door de Britse regering in het kader van de

onlangs goedgekeurde verordeningen inzake sancties tegen de mondiale mensenrechten, algemeen bekend als de Magnitsky Act van het Verenigd Koninkrijk.

19 mei: [Kurbani Özcan](#), een Koerdische gevangene die verzocht om zijn overplaatsing uit gevangenissen in Trabzon en Giresun wegens foltering, werd overgebracht naar een gevangenis in Diyarbakır waar zijn mishandeling werd voortgezet en agenten zijn vingers braken, volgens de verklaringen van zijn moeder.

20 mei: Volgens berichten werd een PKK-militant in Diyarbakır door soldaten [gefolterd](#) nadat hij tijdens een operatie gewond gevangen was genomen.